

Με αφορμή την αναζήτηση ενός κτηρίου στο... Μαρούσι

Η παιδική, εφηβική και νεανική παραβατικότητα παρουσιάζει, σύμφωνα με τα στοιχεία που δίνουν οι ίδιες οι Αρχές, αυξητικές τάσεις. Το γεγονός αυτό έχει συγκεκριμένες κοινωνικές αιτίες, όπως η αύξηση των κοινωνικών ανισοτήτων, μαζί με την απουσία των αναγκαίων προνοιακών, κοινωνικών δομών πρόληψης και την απαξίωση των προγραμμάτων απεξάρτησης.

Μια απ' τις σημαντικές πλευρές που αφορούν το ζήτημα είναι η λειτουργία, ο προσανατολισμός και η κατεύθυνση των υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο την παιδική – νεανική παραβατικότητα και όχι η αυστηροποίηση των ποινών στους ανηλίκους.

Στην «Εθνική Στρατηγική για την Πρόληψη της Βίας και την Αντιμετώπιση της Παραβατικότητας Ανηλίκων 2025-2030» περιλαμβάνονται μια σειρά αντιδραστικές θέσεις όπως η περίληψη του «εξτρεμισμού» στη «βία» και «παραβατικότητα», η μεγαλύτερη κατηγοριοποίηση και ο στιγματισμός παιδιών κ. ά, ενώ προτείνονται «εμβληματικές και γενικές πολιτικές», οι οποίες στοχεύουν, ανάμεσα σε άλλα, στην «οικονομία, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της διαδικασίας σε όλα τα επίπεδα». Δηλαδή, τίθενται στόχοι που δεν λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των παιδιών και της «φιλικότητα» της δικαιοσύνης προς αυτά αλλά κριτήρια που προσιδιάζουν στη γνωστή λογική του κόστους – οφέλους.

Με τα παραπάνω συνυπάρχουν και προτάσεις με θετικό πρόσημο όπως *«η δημιουργία μιας ενιαίας διαλειτουργικής μονάδας – κόμβου υπηρεσιών στην έδρα κάθε Πρωτοδικείου σε διακριτό χώρο, όπου θα συστεγάζονται και θα συνεργάζονται στενά οι θεσμοί του Εισαγγελέα Ανηλίκων, του ειδικού Ανακριτή Ανηλίκων, του Επιμελητή Ανηλίκων και του Δικαστηρίου Ανηλίκων».*

Αυτήν την πρόταση πιθανά αξιοποιεί η κυβέρνηση για την επιχειρούμενη μετεγκατάσταση «φορέων προστασίας ανηλίκων Αθηνών» σε κτήριο – που για ανεξήγητο μέχρις στιγμής λόγο – θα πρέπει να βρίσκεται στα όρια του Δήμου Αμαρουσίου (!).

Βέβαια, ακόμη και αυτή η «Εθνική Στρατηγική» αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή του προτεινόμενου μοντέλου *«προϋποθέτει την επαρκή στελέχωση των Υπηρεσιών που συμπράττουν».* Επομένως, ας αφήσουμε για την ώρα στην άκρη τη... γεωγραφία για να δούμε ποιες είναι οι συνθήκες σε αυτές τις υπηρεσίες και δη στο Δικαστήριο και την Εισαγγελία Ανηλίκων.

Τα τμήματα αυτά, όπως άλλωστε και το σύνολο των δικαστικών υπηρεσιών, λειτουργούν εδώ και χρόνια μέσα σε ένα πλαίσιο διαρκών ελλείψεων και πιέσεων. Υποστελέχωση, ακατάλληλοι και ανεπαρκείς χώροι, αυξημένος όγκος υποθέσεων, συνεχής αναβάθμιση της πολυπλοκότητάς τους, καθημερινή προσπάθεια των εργαζομένων να διατηρήσουν την υπηρεσία λειτουργική παρά τα περιορισμένα μέσα. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα, μέσα στην οποία οι δικαστικοί υπάλληλοι καλούνται να ανταποκριθούν σε αυξημένες απαιτήσεις και με μισθολογικές απολαβές που δεν ανταποκρίνονται στο κόστος ζωής και στην ευθύνη του έργου που επιτελούν.

Σε αυτό το ήδη επιβαρυνμένο περιβάλλον προστίθεται τώρα η προωθούμενη μετεγκατάσταση των υπηρεσιών απονομής δικαιοσύνης για ανήλικους παραβάτες στο Μαρούσι. Η επιλογή της συγκεκριμένης περιοχής γεννά εύλογα ερωτήματα για τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία αποφασίστηκε. Έχει προηγηθεί ουσιαστική μελέτη για την εύκολη και απρόσκοπτη πρόσβαση πολιτών, δικηγόρων και ανηλίκων δραστών και θυμάτων από ένα μεγάλο τμήμα της Αττικής;

Η απόσταση και τα εμπόδια μετακίνησης δεν είναι δευτερεύον ζήτημα, αλλά κρίσιμος όρος για την πραγματική άσκηση δικαιωμάτων. Ήδη καταγράφεται ένας σημαντικός αριθμός ανηλίκων και των οικογενειών τους που αδυνατούν να προσέλθουν στις υπηρεσίες ή εγκαταλείπουν σε μια πορεία την επικοινωνία και επαφή με την Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων (που επίσης σχεδιάζεται να μεταφερθεί στο Μαρούσι).

Ταυτόχρονα, η μετακίνηση αφορά και τους ίδιους τους εργαζόμενους, οι οποίοι ουδέποτε ρωτήθηκαν ή κλήθηκαν να καταθέσουν τις προτάσεις και τις απόψεις τους, ενώ είναι εκείνοι που σηκώνουν το βάρος και θα χρειαστεί να μετακινηθούν σε μια περιοχή που βρίσκεται μακριά από την παρούσα έδρα των υπηρεσιών και από τα ΜΜΜ σταθερής τροχιάς.

Παράλληλα, προκαλεί προβληματισμό και απορία αν εξετάστηκε σοβαρά η δυνατότητα αξιοποίησης δημόσιου κτιρίου στο κέντρο της Αθήνας από τα πολλά που παραμένουν ανεκμετάλλεута, αντί της ενοικίασης ενός πολυδάπανου ιδιωτικού κτιρίου. Μάλιστα σε συνθήκες όπου η κυβέρνηση επικαλείται διαρκώς τους δημοσιονομικούς περιορισμούς για την άρνηση ικανοποίησης των αιτημάτων μας, όπως η πραγματική αύξηση των μισθών μας και η επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών.

Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι δίχως αντιμετώπιση δομικών προβλημάτων στελέχωσης και των συνθηκών λειτουργίας του Δικαστηρίου και της Εισαγγελίας Ανηλίκων, των μεγάλων καθυστερήσεων στην εκδίκαση των υποθέσεων “ακυρώνεται” στην πράξη η όποια διακήρυξη και η κατάσταση θα παραμένει μακριά από τις ανάγκες των ανηλίκων ή νεαρών ενηλίκων. Γιατί η στέγαση αυτών των υπηρεσιών και τμημάτων σε κατάλληλο και διακριτό χώρο είναι αναγκαία, όχι όμως αν αυτή γίνει οπουδήποτε και δίχως να λαμβάνονται υπόψη μια σειρά προϋποθέσεις.

Καταληκτικά, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι η ανήλικη παραβατικότητα αποτελεί υπαρκτό κοινωνικό ζήτημα. Δεν αντιμετωπίζεται, όμως, με κινήσεις που παράγουν ψευδαίσθηση δράσης για την αντιμετώπιση, δήθεν, των προβλημάτων. Απαιτεί ουσιαστικές παρεμβάσεις και ενίσχυση των δικαστικών υπηρεσιών και των δημόσιων και δωρεάν δομών πρόληψης, κοινωνικής στήριξης. Διαφορετικά, κάθε επίκλησή της αξιοποιείται για την ένταση της καταστολής ή περιορίζεται σε επικοινωνιακή διαχείριση ενός σοβαρού κοινωνικού προβλήματος το οποίο έχει τις ρίζες του στο ίδιο σύστημα που γεννά την ανασφάλεια, τη φτώχεια, την ανεργία, τον πόλεμο, την προσφυγία και την εκμετάλλευση.

**ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ**